

Кожемяченко О.О.

ст.вик. кафедри економіки і підприємництва

Старченко А.О.

КПІ ім. Ігоря Сікорського

ФАКТОРИ ЗМІНИ ПОПИТУ І ПРОПОЗИЦІЇ НА РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

На даний момент, це дослідження є доволі актуальним, через те, що український ринок праці має великий дисбаланс між попитом і пропозицією. Після початку повномасштабного вторгнення виник великий потік мігрантів закордон. Це призвело до втрати робочих місць на окупованих чи зруйнованих війною територіях. Що повністю змінило функціонування ринку праці в Україні.

За даними МОП, тільки за три місяці повномасштабного вторгнення було втрачено близько 5 мільйонів робочих місць, що являє собою 30% зайнятості в Україні. [4]. Якщо дивитися на дослідження Інституту демографії НАНУ, то рівень безробіття в Україні без зовнішньої трудової міграції міг би бути в 1,5–2 рази вищий за наявний, але все ще, на зміни попиту і пропозиції на ринку праці впливає ряд факторів. [3]. Позитивний вплив, скоріше, здійснюють українські мігранти на економіки країн до яких мігрують, таким чином країни-реципієнти отримують значну вигоду або у вигляді кваліфікованих робочих кадрів, або ж дешевої робочої сили, які можуть покращити ситуацію з дефіцитом кадрів в різних сферах. Загальна економічна нестабільність, висока інфляція, корупція, недосконалість законодавства та податкової системи – все це все більше заохочує людей шукати роботу в інших країнах.

Наразі дуже страждає науковий потенціал України. За даними UNCHR, ситуація на кінець лютого 2023 показує, що близько 86% біженців це діти та жінки, 79% мали вищу освіту та 60% були працевлаштовані в Україні до війни, що обумовило «відтік умів» та значну професійно-кваліфікаційну диспропорцію на ринку праці країни. [1]. З України ідуть кваліфіковані кадри, а для підготовки нових спеціалістів потрібні час і кошти, яких і так не вистачає в сучасних умовах. Ще однією проблемою є те, що найбільше виїжджає за кордон саме молодь, через це стається старіння трудових ресурсів. Велика частина біженців це діти, що створює серйозні ризики того, що після того, як вони виростуть, вирішать працевлаштуватися і залишитися закордоном, через що демографічна ситуація в Україні стане просто катастрофічною. [1].

Проаналізувавши фактори зміни попиту і пропозиції на ринку праці в Україні, стає зрозуміло, що в умовах кризових явищ, а саме повномасштабного вторгнення РФ, ринок праці в державі став дуже вразливим. Старіння робочої сили, професійно-кваліфікаційна диспропорція, величезна трудова міграція – всі ці фактори вказують на те, що для розвитку економіки та ринку праці в Україні необхідно, щоб якась частина мігрантів повернулася назад. І хоч 81% українських біженців заявили, що хотіли б повернутися в майбутньому, але немає гарантій того, що так і відбудеться. [2]. Тому Україні потрібно запропонувати своїм трудовим мігрантам кращі умови за ті, що вони можуть отримати в інших країнах, тобто можна надати реемігрантам різні пільгові умови, а також необхідно покращити загальну соціально-економічну та безпекову ситуацію в державі, від чого має покращитись і стан українського ринку праці.

Перелік посилань:

1. Боброва Д., Дон О. Міжнародна трудова міграція та її вплив на ринок праці України в умовах військової агресії РФ. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/42549/2/GEJ_2023v82n3_Bobrova_D-International_labor_migration_216-226.pdf
2. Економічна правда. Як повернути українських біженців додому після війни. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/12/28/695503/>.
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. Грошові перекази в Україну. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/transfer/> (дата звернення: 17.03.2023).
4. Федірко Н., Нестерова Н. Зовнішня трудова міграція та стан ринку праці в Україні. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0945409d-f8c2-4646-a244-07d46189839c/content>